

# HUMMELHOF FRANDSEN

ADVOKATFIRMA

Randers den 24. marts 2017  
Mit j. nr. 1184  
Retsafgift: 500,00 kr.  
Sagen er uden økonomisk værdi

## STÆVNING

Som advokat for:

**Bjarne Overmark**  
Østervold 15, 2. th.  
8900 Randers C

**Kasper Fuhr Christensen**  
Vestervold 17, 5. sal  
8900 Randers C

**Daniel Madié**  
Natskyggevej 12  
8920 Randers NV

indstævner jeg herved

**Randers Kommune**  
V/ Borgmester Claus Omann Jensen  
Laksetorvet  
8900 Randers C

til som sagsøgt at svare Retten i Randers på den af retten fastsatte måde, idet sagsøgte i modsat fald må forventes at blive dømt i overensstemmelse med den nedlagte:

### PÅSTAND

Kommunalbestyrelsens beslutning af 22. juni 2015 om ændring af kommunens styrelsesvedtægt i funktionsperioden 2014-2017 ophæves som ugyldig, subsidiært kendes ulovlig.

### Subsidiært

Kommunalbestyrelsens beslutning af 22. juni 2015 om omkonstituering af kommunalbestyrelsens stående udvalg i funktionsperioden 2014-2017 tilsidesættes som ugyldig, subsidiært kendes ulovlig.

#### SAGSFREMSTILLING:

I forbindelse med kommunalvalget i november 2013 blev der, jf. bilag 1 og 2, mellem samtlige partier i Randers Byråd bortset fra SF indgåede en konstitueringsaftale med tilhørende tillægsaftale, hvormed det blandt andet blev aftalt:

- at Claus Omann Jensen (liste V, Venstre) blev formand for kommunalbestyrelsen (borgmester).
- at Daniel Madié (liste C, Det Konservative Folkeparti) blev formand for Erhvervs- og Landdistriktsudvalget,
- at Bjarne Overmark (liste BL, Beboerlisten) blev formand for Børn- og skoleudvalget samt medlem af økonomiudvalget.
- at Kasper Fuhr Christensen (liste Å, Velfærdslisten (VL)) blev formand for Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate samt medlem af Sundheds- og ældreudvalget og økonomiudvalget.

På det konstituerende byrådsmøde den 9. december 2013 blev Claus Omann Jensen i overensstemmelse med konstitueringsaftalen, jf. bilag 1 og 2, valgt som borgmester. Der blev på mødet valgt medlemmer til de stående udvalg i overensstemmelse med konstitueringsaftalen og tillægsaftalen.

Samme aften blev der holdt møde i de forskellige stående udvalg.

I overensstemmelse med konstitueringsaftalen og tillægsaftalen blev Daniel Madié, Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen valgt som formænd for de i aftalen nævnte udvalg.

Den 16. december 2013 vedtager byrådet enstemmigt en ændring af kommunens styrelsesvedtægt, jf. bilag 3 og 4. Forslaget blev førstebehandlet den 9. december 2013.

I februar 2014 indkalder borgmester Claus Omann Jensen samtlige byrådsgrupper til separate møder på borgmesterkontoret. Borgmesteren ønsker at lukke mellem 5-10 skoler. De byrådsgrupper, der på forhånd erklærede sig villig hertil, kunne indgå i de videre forhandlinger. De grupper, der ikke på forhånd erkærede sig villig til at lukke nævnte antal skoler, fik besked på, at de ikke ville blive indkaldt til videre forhandlinger.

Det Konservative Folkeparti erklærede sig villig til at indgå i yderligere forhandlinger. Velfærdslisten og Beboerlisten erklærede, at de ikke ønskede at medvirke til skolelukninger.

I perioden fra 19. marts 2014 til 7. august 2014 bliver der afholdt 11 møder mellem en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer bestående af repræsentanter for Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti samt kommunens forvaltning, herunder blandt andre kommunaldirektør Hans Nikolajsen, børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen og en større kreds af underordnede administrative medarbejdere.

Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen bliver på et tidligt tidspunkt i forløbet opmærksom på, at forvaltningen, herunder kommunaldirektøren, børn-, skole- og kulturdirektøren samt skolechefen, deltager i møderne.

På et møde mellem forvaltningen og repræsentanter for alle byrådsgrupper den 12. maj 2014 oplyser 2. viceborgmester Henning Jensen Nyhuus (S), at kommunens forvaltning har udarbejdet powerpoint-slides alene til brug for og fremvist for den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer, der deltager i forhandlingerne om skolestrukturen, og at man i øvrigt har bedt forvaltningen udarbejde omfattende undersøgelser

til oplysning af blandt andet, hvilke skoler der skulle lukkes. Dette bekræftes af borgmester Claus Omann Jensen og kommunaldirektør Hans Nikolajsen.

På den baggrund anmoder byrådsmedlemmerne Kim Kristensen (BL) og Kasper Fuhr Christensen (VL) om sagsindsigt vedrørende omtalte powerpoints-slides og undersøgelser. Denne anmodning giver forvaltningen efter aftale med borgmesteren afslag på. Dette giver anledning til, at byrådsmedlemmerne Jens Laursen (BL), Bjarne Overmark (BL), Kim Kristensens (BL) og Kasper Fuhr Christensen (VL) den 27. maj 2014 klager til Statsforvaltningen over afslaget på sagsindsigt. Statsforvaltningen giver ikke klagerne medhold.

Indenrigsministeriet tager efterfølgende afslaget samt et andet afslag på sagsindsigt fra Bjarne Overmark op af egen drift. Dette resulterede i to udtalelser af henholdsvis 22. august 2016 (**bilag 5**) og 22. december 2016 (**bilag 6**).

Diverse avisartikler for perioden 3. oktober 2014 fremlægges som **bilag 7**. Som det fremgår, udtræder Daniel Madié den 3. oktober 2014 af forligskredsen omkring den nye skolestruktur blandt andet på grund af lukethed omkring processen.

Kasper Fuhr Christensen bliver 3. oktober 2014 bekendt med, at den socialdemokratiske byrådsgruppe i juli 2014 har et møde med medarbejdere i kommunen omkring skolestrukturen. Kasper Fuhr Christensen erfarer, at der på dette møde var blevet udleveret materiale fra kommunens forvaltning til mødedeltagerne.

Imidlertid havde byrådets flertal, herunder samtlige medlemmer af den socialdemokratiske gruppe, på et byrådsmøde den 1. september 2014 stemt for at fremsende et svar til Statsforvaltningen på baggrund af klagen over manglende sagsindsigt i powerpoints-slides. Svaret, der var udfærdiget af byrådssekretær Frederik Gammelgaard, fremlægges som **bilag 8**. Klagen, der svares på, fremlægges som **bilag 9**. Byrådsbeslutningen fremlægges som **bilag 10**. Som det fremgår af svaret til Statsforvaltningen, blev der ikke udleveret materiale på forvaltningens møde med den socialdemokratiske byrådsgruppe.

Som følge af Kasper Fuhr Christensens oplysninger om det passerede i juli 2014 på det socialdemokratiske gruppemøde, stiller han den 3. oktober 2014 spørgsmål til forvaltningen om den mulige udlevering af materiale til byrådsmedlemmer. På baggrund af Kasper Fuhr Christensens spørgsmål sender kommunaldirektøren den 5. oktober 2014 en mail til hele byrådet, hvoraf det fremgår, at der blev udleveret papirmateriale fra kommunens forvaltning til de socialdemokratiske byrådsmedlemmer. Mailen fremlægges som **bilag 11**.

Kommunaldirektøren erkender i sin mail af 5. oktober 2014, at det som bilag 8 fremlagte notat var fejlbehæftet, idet det af notatet i strid med sandheden fremgår, at der ikke i forbindelse med forhandlingerne om ny skolestruktur blev udleveret papirmateriale fra forvaltningen til nogen byrådsmedlemmer eller andre forhandlingsdeltagere.

Derfor stiller Beboerlisten og Velfærdslisten samme dag forslag om suspension og indledning af personalejuridisk undersøgelse af kommunaldirektøren, børn-, skole og kulturdirektøren samt skolechefen. Kommunaldirektøren underbygger sin mail af 5. oktober 2014 ved notater af 8. oktober 2014 og 9. oktober 2014, jf. **bilag 12 og 13**. Sagen hastebehandles og sættes derfor ekstraordinært på dagsordenen for byrådsmødet den 9. oktober 2014. Beslutningsreferatet fra byrådsmødet fremlægges som **bilag 14**. Som det fremgår, blev forslaget ikke vedtaget.

Som **bilag 15** fremlægges artikler fra dagen for byrådsmødet den 9. oktober 2014 og øvrige artikler frem til 22. oktober 2014, hvor Dansk Folkeparti og Venstre lægger op til, at Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen skal afsættes fra deres formandsposter for henholdsvis børn- og skoleudvalget og socialudvalget inkl. ikke-arbejdsmarkedsparete. Det kan udledes af artiklerne, at Dansk Folkepartis og Venstres ønske skyldes den stærke uenighed i skolestrukturdebatten. I artiklerne nævnes der intet om, at der skulle være be-

hov for strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige ændringer af kompetencefordelingen mellem byrådets stående udvalg.

Skolestrukturforslaget bliver endeligt vedtaget den 12. januar 2015 og indebærer blandt andet lukning af 5 skoler. Venstre, Socialdemokratiet (minus Ole Skiffard) og Dansk Folkeparti stemte for. Beboerlisten, Velfærdslisten, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti samt Ole Skiffard (dengang S, nu V) stemte imod. Det vil sige, at 8 ud af 31 stemte imod. Beslutningsreferat fremlægges som **bilag 16**.

Som **bilag 17** fremlægges diverse avisartikler for perioden umiddelbart efter vedtagelsen af skolestrukturændringen og frem til 3. februar 2015, hvor Morten Grosbøl (DF) fremsatte mistillidsvotum imod Bjarne Overmark i børn- og skoleudvalget. Forslaget fremlægges som **bilag 18**. Dagsordenspunktet blev udsat. I artiklerne fremlagt som bilag 17 bringer repræsentanter for Venstre og Dansk Folkeparti igen spørgsmålet om afsættelsen af Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen som udvalgsformænd frem i medierne. Der henvises i sær til uenigheden om den nye skolestruktur. I artiklerne nævnes der intet om, at der skulle være behov for strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige ændringer af kompetencefordelingen mellem byrådets stående udvalg.

Herefter er der en længere periode, hvor der i medierne ikke er nogen væsentlig debat om fjernelsen af Bjarne Overmark, Kasper Fuhr Christensen og Daniel Madié fra deres respektive udvalgsformandsposter.

Medio april 2015 til 24. april 2015 genopstår mediedebatten om fjernelsen af sagsøgerne og kulturudvalgsformand Mogens Nyholm. Som **bilag 19** fremlægges en række avisartikler i perioden medio april 2015 til 2. maj 2015, hvoraf det kan udledes, at Venstre, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet er i dialog om en løsning, der skal føre til fjernelsen af sagsøgerne og Mogens Nyholm (R) fra deres udvalgsformandsposter.

Forsøget på omkonstituering bliver skrinlagt 22. april 2015 på grund af intern splid i Socialdemokratiet om byrådsgruppens eventuelle medvirken. Venstres gruppeformand, Anders Buhl-Christensen, udtaler dog i artikel fra 23. april 2015, at Venstre vil se på muligheden for at samarbejde om en ny konstituering, hvis Socialdemokratiet på et tidspunkt opnår enighed. I en artikel fra 1. maj 2015 udtaler samme gruppeformand, at det ærgrer ham, at det ikke lykkedes at komme igennem med en ny konstituering som en kvittering til Socialdemokratiet for det gode samarbejde med Venstre.

Den 12. maj 2015 skifter byrådsmedlemmerne Ole Skiffard og Susanne Ringe Sørensen fra Socialdemokratiet til Venstre, jf. **bilag 20**. Herefter har Venstre og Dansk Folkeparti flertal i byrådet med 16 mandater ud af byrådets 31 mandater.

Med Skiffards og Ringe Sørensens partiskifte genopstår debatten om omkonstituering.

Mindre en uge efter, nemlig den 17. maj 2015, meddeler Venstre og Dansk Folkeparti, at de er klar til at genoptage det udsatte forsøg på at fjerne sagsøgerne fra deres udvalgsformandsposter.

Som **bilag 21** fremlægges diverse avisartikler fra perioden 17. maj 2015 til 23. maj 2015. I perioden fra 17. maj til 19. maj forsøger Venstre og Dansk Folkeparti fortsat at få Socialdemokratiet med i en aftale, hvis formål er at fjerne Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen fra deres respektive udvalgsformandsposter. Da dette den 19. maj 2015 mislykkedes, forsøges at få Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti med i en ny omkonstitueringsaftale.

I artiklerne nævnes der intet om, at der skulle være behov for strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige ændringer af kompetencefordelingen mellem byrådets stående udvalg. Dog oplyser chefkonsulent i Økonomi- og Indenrigsministeriet, Lise Brandi-Hansen, i artikel af 19. maj 2015, at der er en kattelem, idet hun oplyser, at hvis kommunalbestyrelsen efterfølgende i sin funktionsperiode opretter eller nedlægger stående udvalg,

sker der en så væsentlig ændring af forudsætningerne for valgene til de stående udvalg og økonomiudvalget, at der kan finde en ny konstituering sted af de stående udvalg og økonomiudvalget. Det vil sige, at der kan vælges nye medlemmer på grundlag af nye anmeldelser af valggrupper. Det samme gælder, hvis kommunalbestyrelsen vælger at nedsætte eller forhøje antallet af medlemmer i udvalgene og/eller væsentlig at ændre på fordelingen af de opgaver, udvalgene har.

Dagen efter, at artiklen med Lise-Brandi Hansen er bragt, oplyser gruppeformand for Venstre, Anders Buhl-Christensen, at man nu vil gå i gang med at afsøge mulighederne med henblik på at få opfyldt ønsket om at fjerne Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen fra formandsposterne.

Den 27. maj 2015 udsendte Venstres og Dansk Folkepartis grupper i Randers Byråd den som **bilag 22** fremlagte pressemeddelelse, hvori det blandt andet hed:

"Venstre og Dansk Folkeparti i Randers Byråd ønsker at foretage en omkonstituering for at genskabe tilliden mellem byrådet, udvalgene, udvalgsformænd og forvaltningen for at sikre grundlaget for vækst og udvikling i Randers Kommune. De to grupper ønsker endvidere at ændre på en uhensigtsmæssig udvalgsstruktur, der blev fastlagt i forbindelse med konstitueringsaftalen i 2013.

-----  
Vi må også erkende, at det ikke er med hjælp fra flere af de byrådsgrupper, der stod bag konstitueringsaftalen fra december 2013. Flere af disse grupper har bevist valgt en strategi om at stå uden for indflydelsen og undgå at tage ansvar på trods af, at de blev tildelt indflydelsesrige udvalgsformandsposter. Grupperne har gentagne gange vist, at de ikke acceptere flertallets beslutninger ved at modarbejde disse for eksempel ved at påstå processuelle fejl.

-----  
På den baggrund havde Socialdemokratiet, Venstre og Dansk Folkeparti i starten af 2015 en fælles forståelse af, at det ikke var muligt at genskabe tilliden til en række af udvalgsformændene fra konstitueringsaftalen fra 2013.

Desværre har det efterfølgende vist sig, at socialdemokratiet har valgt ikke at holde fast i forståelsen om at foretage en omkonstituering. Venstre og Dansk Folkeparti holder dog fast i at gennemføre omkonstitueringen, idet vi ønsker udvalgsformandspladserne besat med personer, der accepterer flertallets beslutninger og proaktivt med engagement vil gennemføre beslutningerne.

-----  
For yderligere kontakt.

Dansk Folkeparti i Randers v. Frank Nørgaard 23832514

Venstre i Randers v. Anders Buhl-Christensen 27535100"

Venstre og Dansk Folkeparti havde i forbindelse med udsendelsen af pressemeddelelsen udarbejdet den som **bilag 23** fremlagte visionsplan/hensigtserklæring kaldt "Randers i fremdrift". Heraf fremgår blandt andet:

"Vi må også erkende, at det ikke er med hjælp fra flere af de byrådsgrupper, der stod bag konstitueringsaftalen fra december 2013. Flere af disse grupper har bevist valgt en strategi om at stå uden for indflydelsen og undgå at tage ansvar på trods af, at de blev tildelt indflydelsesrige udvalgsformandsposter. Grupperne har gentagne gange vist, at de ikke acceptere flertallets beslutninger ved at modarbejde disse for eksempel ved at påstå processuelle fejl.

-----  
På den baggrund ser vi det ikke muligt at genetablere tilliden fra konstitueringsaftalen fra 2013. Venstre og Dansk Folkeparti har endvidere konstateret, at det er en uhensigtsmæssig udvalgsstruktur, der blev fastlagt i den daværende konstitueringsaftalen.

Venstre og Dansk Folkeparti har på den baggrund besluttet at indgå en aftale om omkonstituering af byrådet. Målet er at sikre tydelighed og gennemslagskraft i de initiativer som byrådets flertal vedtager og ønsker omsat til handlinger. Der har vi lagt vægt på at udpege udvalgsformænd, der er enige i hovedtrækkene i den førte politik. Endvidere har Venstre og Dansk Folkeparti lagt vægt på at skabe mulighed for at udpege udvalgsformænd, der med respekt for de demokratiske spilleregler proaktivt i samarbejde med sit udvalg og sin forvaltning/direktør sikrer, at politikken bliver gennemført bedst muligt. Af samme grund har Venstre og Dansk Folkeparti valgt at fastholde udpegningerne af de politiske tillidsposter, som blev tildelt de socialdemokratiske og det radikale byrådsmedlem ved konstitueringsaftalen fra december 2013 for fortsat at sikre mulighed for brede forlig hen over midten.

Det er vores forventning, at vi med det nye stærke udvalgsformandshold bakket op af vores respektive partigrupper, kan sikre en stærk udvikling af Randers Kommune. Venstre og Dansk Folkeparti ønsker med denne aftale, at bringe tilliden og troværdigheden tilbage i samarbejdet mellem byrådet, udvalgsformanden og forvaltningen.

-----  
Randers Spildevand er et 100 % kommunalt ejet aktieselskab, hvor byrådet udpeger repræsentanter herunder formand. Byrådet kan til enhver tid indsætte nye repræsentanter. Venstre og Dansk Folkeparti er indstillet på at nyudpege bestyrelsesformand til selskabet."

Som **bilag 24** fremlægges avisartikler for perioden 27. maj 2015 til 30. maj 2015. For første gang nævner Venstre og Dansk Folkeparti noget om styrelsesvedtægtsmæssige ændringer i de respektive stående udvalgs opgaveområder.

Herudover nævnes for første gang muligheden for, at Kim Kristensen fra Beboerlisten skal miste sin post som formand for Randers Spildevand A/S.

Pressemeddelelsen og visionserklæringen "Randers i fremdrift" bliver udsendt nogenlunde samtidigt med indkaldelsen til økonomiudvalgsmødet til afholdelse den 1. juni 2015. Forslaget til styrelsesvedtægtsændringen som beskrevet i visionserklæringen blev behandlet på økonomiudvalgsmødet. Visionserklæringen var vedlagt sagen. Ifølge det formelle forslag og visionserklæringen indebar forslaget følgende ændringer:

- 1 – Erhvervs- og landdistriktsudvalget blev nedlagt, og erhvervsområdet overgik til økonomiudvalget. I stedet oprettes der et landdistriktsudvalg med 7 udvalgsmedlemmer.
- 2 – Området for de ikke-arbejdsmarkedssparate overgik fra socialudvalget til beskæftigelsesudvalget.
- 3 – Børn- og skoleudvalget samt beskæftigelsesudvalget har fremover 7 medlemmer.
- 4 – Koordinationsudvalget mellem beskæftigelse- og socialområdet nedlægges.

Referatet fra økonomiudvalgsmødet fremlægges som **bilag 25** med tilhørende bilag, dog således at "Randers i fremdrift" er fremlagt som bilag 23.

Flertallet af økonomiudvalget besluttede, at fremsende forslaget til byrådet til førstebehandling. Kasper Fuhr Christensen og Bjarne Overmark stemte imod.

Borgmesteren oplyste, at forvaltningsnotat af 29. maj 2015 blev fremsendt Statsforvaltningen som svar på fem byrådsmedlemmers klage af 28. maj 2015 (**bilag 26**), idet notatet skulle behandles af byrådet på mødet den 8. juni 2015.

På byrådsmødet den 8. juni 2015 oversender et flertal i byrådet sagen til byrådets 2. behandling sammen med et ændringsforslag stillet af borgmesteren. Referat og ændringsforslag fremlægges som **bilag 27**.

For oversendelse af sagen til byrådets 2. behandling stemte Venstre og Dansk Folkepartis byrådsgrupper (16 mandater). Imod stemte Beboerlisten, Velfærdslisten, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Torben Hansen (S), Mikael Mouritsen (S) og Fatma Cetinkaya (S).

Henning Jensen Nyhuus, Leif Gade, Ellen Petersen, Steen Bundgaard og Iben Sønderup (alle S) undlod at stemme.

Med samme stemmeafgivelse blev det tiltrådt at oversende forvaltningens notat af 29. maj 2015 til Statsforvaltningen som svar på klage af 28. maj 2015.

Aften før andenbehandlingen meddeler Venstres gruppeformand, Anders Buhl-Christensen, telefonisk Kim Kristensen (BL), at Venstre og Dansk Folkeparti ikke vil gennemføre det i "Randers i Fremdrift" fremsatte ønske om, at Kim Kristensen skulle fratages sin formandspost i Randers Spildevand A/S.

Andenbehandling fandt sted den 22. juni 2015. Avisartikler for perioden mellem 8. juni 2015 og andenbehandlingen den 22. juni fremlægges som **bilag 28**. Som det fremgår, omhandler debatten i pressen i alt overvejende grad spørgsmålet om afsættelsen af Bjarne Overmark, Kasper Fuhr Christensen og Daniel Madié som udvalgsformænd og kun i mindre grad om de beskedne strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige ændringer, der blev vedtaget.

Under andenbehandlingen den 22. juni vedtages det oversendte styrelsesændringsforslag, idet det blev besluttet, at økonomiudvalget dog ikke skulle reduceres til 7 medlemmer. For ændringerne stemte Venstre og Dansk Folkeparti (16 mandater). Imod stemte Beboerlisten, Velfærdslisten, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Torben Hansen (S), Mikael Mouritsen (S), Fatma Cetinkaya (S).

Ellen Petersen, Steen Bundgaard, Karen Lagoni, Joan Hjersing Knudsen, Simon Mølholm Olesen (alle S) undlod at stemme. De tre sidstnævnte var indkaldt som suppleanter. Referatet fremlægges som **bilag 29**.

Umiddelbart efter vedtagelsen af strukturændringsforslaget omkonstituerede byrådet sig, jf. **bilag 30**.

Herefter blev byrådsmødet afbrudt med henblik på, at de stående udvalg konstituerede sig. Referat fra børn- og skoleudvalget samt socialudvalget fremlægges som **bilag 31**.

Diverse artikler fra perioden umiddelbart efter byrådsmødet den 22. juni fremlægges som **bilag 32**.

Som **bilag 33** fremlægges et notat af 1. august 2015 udfærdiget af tidligere kontorchef i Statsforvaltning Midtjylland Martin Basse. Basse er tidligere kontorchef for det kommunale tilsynsområde i Statsforvaltningen.

Som **bilag 34** (USB) fremlægges diverse tv-indslag indeholdende interviews med byrådsmedlemmer mv. vedrørende omkonstitueringssagen.

#### ANBRINGENDER:

Det gøres helt overordnet gældende:

- at det af den politiske aftale (**bilag 23**) mellem Venstre og Dansk Folkeparti, som har dannet grundlag for ændringen af kommunens styrelsesvedtægt, fremgår, at det har været aftalens formål at gennemføre en omkonstituering af Randers Byråd. Som det fremgår af aftalens side 3, er de foreslåede ændringer af styrelsesvedtægten en følge af omkonstitueringen, ad.:  
*"Omkonstitueringen kommer til at medføre følgende ændringer:"*
- at i sin indstilling til byrådet har forvaltningen (**bilag 25, 27 og 29**) vendt årsagsforholdet om: Der indstilles vedtaget en ændring af styrelsesvedtægten; den foreslåede ændring *"udgør så væsentlige ændringer af forudsætningerne ved byrådets konstituering, at det medfører, at der skal foretages nyvalg til alle stående udvalg samt til økonomiudvalget"*.
- at ovenstående i sig selv beviser usaglig formålsforfølgning, idet det reelle dybereliggende formål aldrig har været en saglig ændring af opgavefordelingen imellem de stående udvalg som følge af hidtidig (påstået) uhensigtsmæssig opgavefordeling.
- at det reelle formål med byrådets beslutning af 22. juni 2015 derimod har været at fratage Bjarne Overmark, Kasper Fuhr Christensen og Daniel Madié deres udvalgsformandsposter. For så vidt angår Overmark og Fuhr Christensen som følge af, at byrådsflertallet ikke brød sig om de to byrådsmedlemmers meningstilkendegivelser i byrådssalen og i pressen. For så vidt angår Madié som følge af, at han brød ud af forhandlingerne om skolestrukturændringen og til pressen talte negativt om lukketheden i processen og om den retning, som forhandlingerne i øvrigt gik i.
- at kommunalbestyrelsens beslutning af 22. juni 2015 herefter er usaglig, idet det grundlæggende reelle formål er at sanktionere politiske modstanderes meningstilkendegivelser og lovlige politiske handlinger på en måde, som må betegnes som såvel usaglig som ulovlig.

Det gøres i den forbindelse, som mere underordnede anbringender, gældende:

- at vedtagelsen af 22. juni 2015 af styrelsesvedtægtsændringen, der fører til omkonstitueringen (**bilag 29**), er sket til ikrafttræden i den løbende funktionsperiode 2014-2017.
- at vedtagelsen bevirkede, at sagsøgerne mistede væsentlig indflydelse på den kommunale beslutningsproces, som de havde opnået på det konstituerende møde i december 2013 og dermed havde en berettiget forventning om at kunne fastholde i hele kommunalbestyrelsens funktionsperiode.
- at sagsøgernes berettigede forventning må vurderes i lyset af, at sagsøgerne ikke havde noget ønske om at pege på Claus Omann Jensen som borgmester, uden man samtidigt fik tildelt udvalgsformandsposter, idet konstitueringsaftalen fra november 2013 ikke var en politisk aftale, men alene en aftale om fordeling af poster.
- at aftalen fra november 2013 ikke er en retligt bindende aftale i aftalelovens forstand, men kommunestyrelseslovens muligheder for at foretage omkonstituering i funktionsperioden, herunder vurderingen af væsentligheds-, og sagligheds-kriteriet, desuagtet må foretages med fokus på den særlige mindretalsbeskyttelse, som sagsøgerne har ved at valgene efter kom-

munestyrelseslovens § 17, stk. 3, 2. pkt. er gældende i hele byrådets funktionsperiode (2014-2017), ligesom det er tilfældet, jf. kommunestyrelseslovens § 6, stk. 6, med den "modydelse" som sagsøgerne gav Venstre ved at gøre Claus Omann Jensen (V) til borgmester.

- at ændringen den 22. juni 2015, herunder "Randers i Fremdrift", må læses med baggrund i de omfattende politiske udfald, som repræsentanter fra Venstre og Dansk Folkeparti har gjort imod sagsøgerne, navnlig Bjarne Overmark og Kasper Fuhr, men også imod Daniel Madiés efter Madiés offentlige udmeldinger om sit syn på skolestruktursagen.
- at der i vurderingen af, hvad den reelle begrundelse for ændringen af styrelsesvedtægten og den efterfølgende omkonstituering var, må tillægges afgørende vægt på udtalelser, som medlemmer af byrådsflertallet er fremkommet med i pressen. Der henvises til landsrettens bemærkninger om udtalelser til pressen i **UFR.1987.311H**.
- at der i den forbindelse henvises til det omfattende materiale fra dagspressen og medierne i øvrigt, der er fremlagt i sagen.
- at ændringen den 22. juni 2015 ikke er tilstrækkeligt begrundet i sådanne strukturelle synspunkter, der efter praksis er det eneste lovlige grundlag for at begrænse funktionsperioden for kommunalbestyrelsens valg af udvalg på det konstituerende møde.
- at styrelsesvedtægtsændringen den 22. juni 2015 må anses for at være en ændring, der alene er foretaget med det formål for øje at kunne skaffe flertal for en omkonstituering i form af en fjernelse af Bjarne Overmark, Kasper Fuhr Christensen og Daniel Madié som udvalgsformænd, hvilket ikke er en saglig og/eller lovlig begrundelse for at foretage en styrelsesvedtægtsændring i byrådets funktionsperiode (2014-2017).
- at Venstre og Dansk Folkeparti ikke havde det fornødne flertal i børn- og skoleudvalget, socialudvalget inkl. de ikke arbejdsmarkedsparete og i erhvervs- og landdistriktsudvalget til - med udvalgenes daværende personsammensætning - at kunne vælte formændene, hvorfor en styrelsesvedtægtsændring var nødvendig for, at Venstre og Dansk Folkeparti kunne skaffe sig dette flertal i de respektive udvalg, således at Bjarne Overmark, Kasper Fuhr Christensen og Daniel Madié kunne afsættes.
- at de ændringer, der i styrelsesvedtægten af 22. juni 2015 er foretaget i forhold til den hidtidige gældende styrelsesvedtægt, ikke er af en så væsentlig karakter, at de kan berettige til en ændring i funktionsperioden, herunder en omkonstituering. Den reelle begrundelse er ikke af strukturel og styrelsesmæssig karakter, men alene et personspørgsmål om besættelse af udvalgsformandsposter.
- at da Randers Byråd vedtog ændringer af sin styrelsesvedtægt ved første behandling den 8. juni 2015, var forvaltningens forslag herom ikke selvstændigt og udtrykkeligt begrundet. Indstillingen henviste alene til en aftale indgået mellem Venstres og Dansk Folkepartis partigrupper, der tilsammen udgjorde et flertal i byrådet. Dette udgør et selvstændigt bevis for rigtigheden af sagsøgernes opfattelse.
- at de strukturelle (og isoleret set lovlige) begrundelser for at foretage en styrelsesvedtægtsændring aldrig har været berørt i den debat, der fandt sted igennem 2014 og foråret 2015 i pressen eller i øvrigt i byrådsgrupperne eller lokalbestyrelserne hos Venstre, Dansk Folkeparti eller Socialdemokratiet (indtil sidstnævnte parti endeligt meddelte, at de ikke ville medvirke til omkonstitueringen).

- at styrelsesvedtægtsændringen også i dette lys må betegnes som uvæsenlig, uanset om den (isoleret set) måtte være saglig, hvilket det dog konkret bestrides, at den har været.
- at tidligere medlemmer af Dansk Folkepartis bestyrelse i Randers Pia Nyholm og Kenneth Troelsen vil blive ført som vidner mht., hvilke diskussioner der var i partiets lokalbestyrelse i relation til forslaget, der blev endeligt vedtaget den 22. juni 2015, samt om det var Dansk Folkepartis byrådsgruppes opfattelse, at ændringen af styrelsesvedtægten var nødvendiggjort af strukturelle uhensigtsmæssigheder i den tidligere gældende struktur, herunder at erhvervs- og landdistriktsudvalget var samlet som et udvalg, og at Socialudvalget også indbefattede udvalget for de ikke-arbejdsmarkedssparate.
- at det er sagsøgernes forventning, at Pia Nyholm (tidl. DF) og Kenneth Troelsen (tidl. DF) vil forklare, at det eneste formål med styrelsesvedtægtsændringen var, at få skaffet Overmark, Fuhr Christensen og Madié af vejen som udvalgsformænd, og at der ingen drøftelser var i Dansk Folkepartis lokalbestyrelse om strukturelle/styrelsesvedtægtsmæssige uhensigtsmæssigheder.
- at det er sagsøgernes forventning, at formand for Det Konservative Folkeparti i Randers, Bo Vestergaard, vil forklare, at han i 2014 har været til et møde med betydningsfulde medlemmer af Socialdemokratiet i Randers om muligheden for at få fjernet Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen fra deres udvalgsformandposter. Mødet blev holdt, før de konservative trak sig ud af forhandlingerne om skolestrukturen. Der blev på intet tidspunkt nævnt noget om en uhensigtsmæssig udvalgsstruktur. Formålet med mødet var at sondere muligheden for, at Overmark og Fuhr Christensen på grund af disses politiske meningstilkendegivelser, dels i byrådssalen, og dels i pressen, kunne afsættes som udvalgsformænd.
- at byrådsmedlem Kim Kristensen (BL) vil blive ført som vidne med henblik på at belyse, at det var Venstres og Dansk Folkepartis oprindelige plan, at Kristensen, jf. "Randers i Fremdrift", skulle fjernes fra sin post som formand for Randers Spildevand A/S, uden at der var anført nogen nærmere strukturel begrundelse herfor.
- at forsøget fra Venstres og Dansk Folkepartis side i "Randers i Fremdrift" på at fjerne Kim Kristensen (BL) fra formandsposten i Randers Spildevand A/S i sig selv er et bevis for, at byrådsfælertallet ikke forfulgte strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige relevante formål, men derimod udøvede politisk forfølgelse af et byrådsmindretal som følge af dette mindretals lovlige politisk ytringer, hvilket er et såvel usagligt som ulovligt formål at forfølge.
- at ovennævnte antagelse tillige bestyrkes af, at gruppeformand Anders Buhl-Christensen (V) den 21. juni 2015 (dagen før den endelige vedtagelse) ringede til byrådsmedlem Kim Kristensen (BL) og meddelte, at man alligevel ikke ville forsøge at få Kristensen afsat som bestyrelsesformand i Randers Spildevand A/S, hvilket er en omstændighed egnet til sandsynliggørelse af, at Venstres byrådsgruppe på det tidspunkt var blevet klar over, at det ville være skadeligt for partiets formål (fjernelse af Overmark, Fuhr Christensen og Madié), derom der kunne påvises handlinger, der objektivt ikke var af styrelsesvedtægtsmæssig strukturel relevans fra V's og DF's side, idet Venstre og Dansk Folkeparti herefter ikke ville kunne søge dække under, at der var tale om rene strukturelle og lovlige ændringer som følge af uhensigtsmæssig udvalgsstruktur, og at fjernelsen af Overmark, Fuhr Christensen og Madié alene var utilsigtede følger-virkninger af den lovlige beslutning om ændring af styrelsesvedtægten.

- at de trusler som gruppeformand Frank Nørgaard (DF) fremsatte imod Mogens Nyholm (R) under byrådsbehandlingen den 22. juni 2015 (disse vil der blive redegjort nærmere for under hovedforhandlingen) gående på, at Nyholm kunne blive den næste, der ville blive frataget sin formandspost, tillige er bevis for, at det reelle formål med styrelsesvedtægtsændringen var at sanktionere politiske meningsudvekslinger fremsat af Overmark, Fuhr Christensen og Madié med fratagelse af udvalgsformandsposter. Byrådsmedlem Mogens Nyholm (R) vil blive ført som vidne herom.
- at ovenstående til fulde beviser, at den reelle tanke bag det samlede afstemningsoplæg såvel den 8. juni som den 22. juni 2015 reelt var at begrænse Bjarne Overmarks, Kasper Fuhr Christensens og Daniel Madiés politiske indflydelse ved at fratage dem formandsposter.
- at beslutningen den 22. juni 2016 derfor reelt er truffet med baggrund i politiske uoverensstemmelser mellem på den ene side Venstre og Dansk Folkeparti og på den anden side Beboerlisten, Velfærdslisten og Det Konservative Folkeparti, og derfor har savnet reelle, rationelle strukturelle styrelsesvedtægtsmæssige overvejelser.
- at beslutningen derfor er såvel ugyldig som ulovlig.

Det gøres ydermere gældende:

- at ovenstående synpunkter er yderligere bestyrket af, at det i aftalegrundlaget "Randers i Fremdrift" er bestemt, at der skal udpeges formænd der er enige i hovedtrækkene i den af Venstre og Dansk Folkeparti førte politik, og som med respekt for de demokratiske spilleregler proaktivt i samarbejde med deres udvalg deres forvaltninger/direktører sikrer, at politikken bliver gennemført bedst muligt, idet det samtidigt hermed gøres gældende;
- at udvalgsformænd ikke har "forvaltninger/direktører" under sig, idet udvalgsformænd såvel som udvalg ikke har ledelsesansvar eller instruktionsbeføjelser, hvilket alene tilkommer byrådet og i dagligdagen borgmesteren. Det bemærkes, at der efter loven ikke er noget krav om, at udvalgsformænd bækker op om byrådsflertallets opfattelse af en sag. Byrådsmedlemmer er, ligesom folketingsmedlemmer, alene bundet af deres egen overbevisning.
- at et stående udvalg i alle henseender er undergivet beslutninger, som den samlede kommunalbestyrelse træffer (KSL § 21). En udvalgsformands selvstændige beslutningskompetence er således i realiteten ikke eksisterende. Fordelen er vel primært en lidt lettere adgang til forvaltningen, og at formanden får vederlag for sin post.
- at der ikke er påvist omstændigheder der sandsynliggør, at Overmark, Fuhr Christensen eller Madié på nogen som helst måde har udøvet antidemokratisk virksomhed udi udførelsen af deres respektive gerninger som formænd for henholdsvis børn- og skoleudvalget, socialudvalget inkl. de ikke-arbejdsmarkedssparate samt erhvervs- og landdistriktsudvalget, idet det ikke er sandsynliggjort, at de nævnte tidligere formænd udi hvervsudøvelsen på ulovlig vis har undladt at gennemføre beslutninger, der er truffet af byrådet, eller på anden lignende ulovlig vis har modarbejdet demokratiske beslutninger truffet af byrådet.
- at beslutningen den 22. juni 2015 således i realiteten må anses for et indtil videre vellykket forsøg på politisk udrensning af byrådsflertallet, hvilket (i hvert fald efter dansk ret) er usagligt

og tillige ulovligt, idet formålet med styrelsesvedtægtsmæssige ændringer skal være at følge formål, der objektivt set må anses for uhensigtsmæssige. Forsøg og gennemførelse af ændringer, der, uanset om det reelle formål er kamufleret til at ligne noget sagligt, men som reelt har for øje at begrænse politiske modstanderes magtindflydelse, er ulovlige.

- at synspunktet gælder naturligvis kun, når forsøg er udøvet i selve funktionsperioden (aktuelt og relevant 2014-2017), jf. kommunestyrelseslovens § 17, stk. 3, 2. pkt. Sagsøgerne anfægter ikke Venstres eller Dansk Folkepartis ret til i forbindelse med en konstituering forud for en løbende funktionsperiode (f.eks. forud for funktionsperioden 2018-2021) at bruge politiske synspunkter til at modsætte sig, at Overmark, Fuhr Christensen og Madié udpeges som formænd for stående udvalg.
- at det som følge af lovforarbejdernes manglende kommentarer til KSL § 17, stk. 3, 2. pkt. samt ordlydsfortolkningen sammenholdt med ordlydsfortolkningen af KSL § 6, stk. 6 (borgmesteren) kan udledes, at det netop har været lovgivers intention, at en ændring af udvalgene i funktionsperioden ikke har måtte foretages med det formål for øje at undertrykke politiske mindretal, som er det reelle formål med ændringen af udvalgsstrukturen i nærværende sag.
- at de substantielle ændringer i udvalgenes ressortfordeling og opgavebeskrivelse synes at måtte kunne være vedtaget uden omkonstituering. Hvis byrådet havde ønsket det, kunne erhvervsopgaver være flyttet fra Erhvervs- og Landdistriktsudvalget til økonomiudvalget, uden det havde været nødvendigt at nedlægge et udvalg og oprette et andet; opgaver kunne være tilført beskæftigelsesudvalget fra socialudvalget og koordinationsudvalget nedlagt. Det er ikke oplyst, at der har været søgt en sådan mindre indgribende løsning af den påståede, men yderst søgte begrundelse om uhensigtsmæssig opgavefordeling. Ændringerne i udvalgsstrukturen er uvæsentlige.

Det gøres afslutningsvist gældende:

- at de strukturelle ændringer i styrelsesvedtægten, som er vedtaget med byrådet beslutning af 22. juni 2015 isoleret set dels er lovlige og saglige.
- at beslutningerne lovligt kunne været truffet i forbindelse med en konstitueringsaftalen i november 2013 og lovligt kan beslutes i forbindelse med en konstitueringsaftale efter byrådsvalget i november 2017.
- at de strukturelle ændringer i styrelsesvedtægten imidlertid ikke er af en sådan væsentlig karakter, at de kan føre til omkonstituering i indeværende byrådsperiode (2014-2017), hvorfor byrådets beslutning af 22. juni 2015 allerede af denne grund er ugyldig subsidært alene ulovlig.
- at uanset om de strukturelle ændringer i styrelsesvedtægten måtte være af en sådan karakter, at retten finder, at de kan føre til omkonstituering, så er beslutningsforslaget og vedtagelsen af ændringen usaglig og ulovlig, idet forslaget og beslutningen alene eller i alt overvejende grad er foranlediget af et ønske om at fjerne Overmark, Fuhr Christensen og Madié fra deres respektive udvalgsformandposter.

#### MOMSREGISTRERING:

Sagsøgerne er ikke af relevans for sagen registreret med hensyn til moms.

#### BEVISFØRELSE:

Dokumentbevis, partsforklaring, samt afspilning af videosekvenser med interviews mv. Vidneafhøring af byrådsmedlemmerne Torben Hansen (S), Mikael Mouritsen (S), Leif Gade (S), Kim Kristensen (BL), Mogens Nyholm (R), Kenneth Troelsen (tidl. DF-best. medl.), Pia Nyholm (tidl. DK-best. medl.) Bo Vestergaard (K-formand).

#### BILAG:

Med nærværende stævning fremlægges:

1. Konstitueringsaftale fra 20 november 2013
2. Tillægsaftale til konstitueringsaftalen af 29. november 2013.
3. Notat af 25. november 2013 vedrørende forslag til ændring af styrelsesvedtægt.
4. Ændringsforslag fra december 2013 omkring ændret styrelsesvedtægt.
5. Social- og Indenrigsministeriets udtalelse af 22. august 2016 vedr. sagsindsigt i powerpoints.
6. Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 22. december 2016 om byrådsmedlems Bjarne Overmarks anmodning om sagsindsigt.
7. Avisartikler fra perioden 3. oktober 2014 til 4. oktober 2014.
8. Notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om ny skolestruktur.
9. Klage til Statsforvaltningen over manglende sagsindsigt.
10. Referat af byrådets behandling den 1. september 2014 af sag om svar til Statsforvaltningen vedr. afslag på sagsindsigt i sag om ny skolestruktur
11. Mail af 5. oktober 2014 fra Bjarne Overmark til byrådet mfl. vedrørende indkaldelse til ekstraordinært byrådsmøde mhp. suspendering af kommunaledirektøren, børn- og skoledirektøren og skolechefen.
12. Notat af 9. oktober 2014 vedr. usande oplysninger om udlevering af dokumenter til den socialdemokratiske byrådsgruppe.
13. Notat af 8. oktober 2014 vedrørende udlevering af dokumenter til byrådsmedlemmer ifm. forhandlingerne om den nye skolestruktur.
14. Referat af byrådets behandling af Velfærdslistens og Beboerlistens forslag om suspension af kommunaledirektøren, børn- og skoledirektøren og skolechefen.
15. Avisartikler fra perioden 9. oktober 2014 til 22. oktober 2014.
16. Referat af 12. januar 2015 vedr. byrådets endelige vedtagelse af forslaget til ny skolestruktur.
17. Avisartikler mv. fra perioden 13. januar 2015 til 30. januar 2015.
18. Referat af 3. februar 2015 vedrørende børn- og skoleudvalgets behandling af Morten Grosbøls (DF) mistillidsvotum til formanden, Bjarne Overmark.
19. Avisartikler fra perioden 16. april 2015 til 2. maj 2015.
20. Avisartikler 12. maj 2015.
21. Avisartikler mv. fra perioden 17. maj 2015 til 23. maj 2015.
22. Venstre og Dansk Folkpartis pressemeddelelse af 27. maj 2015 benævnt "Randers i Fremdrift".
23. Visionsplanen "Randers i Fremdrift" offentliggjort 27. maj 2015.
24. Avisartikler mv. fra perioden 27. maj 2015 til 30. maj 2015.
25. Referat af økonomiudvalgets behandling af 1. juni 2015 af forslag til ændringer i styrelsesvedtægten inkl. bilag.
26. Klage af 28. maj 2015 fra Beboerlisten, Velfærdslisten og Det Konservative Folkeparti til Statsforvaltningen over påtænkt omkonstituering.
27. Referat af byrådets førstebehandling af 8. juni 2015 om forslag til ændring af styrelsesvedtægt inkl. bilag.

- 28. Avisartikler fra perioden 8. juni 2015 til 22. juni 2015.
- 29. Referat af byrådets andenbehandling af 22. juni 2015 om forslag til ændring af styrelsesvedtægt inkl. bilag.
- 30. Referat af byrådets beslutninger vedr. anmeldelse af valggrupper og nyvalg til økonomiudvalg og stående udvalg på byrådsmødet den 22. juni 2015.
- 31. Referat af valg af formand og næstformænd i henholdsvis børn- og skoleudvalget og socialudvalget den 22. juni 2015.
- 32. Avisartikler fra perioden 22. juni 2015 til 30. juni 2015.
- 33. Notat af 1. august 2015 udfærdiget af tidl. kontorchef i Statsforvaltningen, Martin Basse.
- 34. USB-stik med diverse tv-indslag.

Randers den 24. marts 2017

Lasse Hummelhof Frandsen  
Advokat (L)

